

คู่มือการปฏิบัติงาน

ของ

นางสาวขวัญตา วงศ์สมุทร
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานของ นางสาวขวัญตา วงศ์สมุทร ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ นี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน เผยแพร่ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจได้ทราบ โดยมีรายละเอียดภาระงาน กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามคำสั่งภารกิจงานที่ได้รับมอบหมาย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

ขวัญตา วงศ์สมุทร

ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ภารกิจงาน	๑
กรอบภารกิจกลุ่มงาน ขั้นตอนและแนวปฏิบัติงาน	๓

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ภารกิจงาน

๑. งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๒. งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
๓. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
๔. งานการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

นางสาวขวัญตา วงศ์สมุทร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.๓) ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ลำดับที่ ๑ ในกรณีผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้
๒. งานส่งเสริมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - ๒.๑ ศึกษาระบบหลักเกณฑ์ วิธีการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตลอดจนเกณฑ์ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
  - ๒.๒ ศึกษา ค้นคว้าหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา
  - ๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกคน
  - ๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน / ท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการแปลผลและตัดสินการผ่านมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน
  - ๒.๕ ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ทั้งระดับเขตพื้นที่และระดับสถานศึกษา
  - ๒.๖ ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัด สร้าง ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีหลักการและแนวคิดอยู่บนพื้นฐานการปรับปรุงพัฒนา
  - ๒.๗ นิเทศ ติดตาม การจัด สร้าง พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๓. งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - ๓.๑ จัดทำระบบการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา
  - ๓.๒ นิเทศ กำกับ ติดตามสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการประเมินตนเอง

๓.๓ ร่วมกับสถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อหาจุดพัฒนาและนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

๓.๔ จัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบ

๓.๕ จัดตั้งคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๓.๖ จัดทำระบบสารสนเทศการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

๓.๗ จัดทำเอกสารเผยแพร่ตัวอย่างสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานจากคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๘ นิเทศ ติดตาม กำกับสถานศึกษาทุกแห่งให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

๔. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

๔.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเองและจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

๔.๒ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

๔.๓ ประสานงานกับสถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการประเมินภายนอกเพื่อเสนอรายชื่อสถานศึกษาต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

๔.๔ ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เมื่อถึงกำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

๔.๕ ประสาน ติดตาม ผลการประเมินภายนอก เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕. งานการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

๕.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาของแต่ละหน่วยงาน

๕.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และหรือร่วมกับสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

๕.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

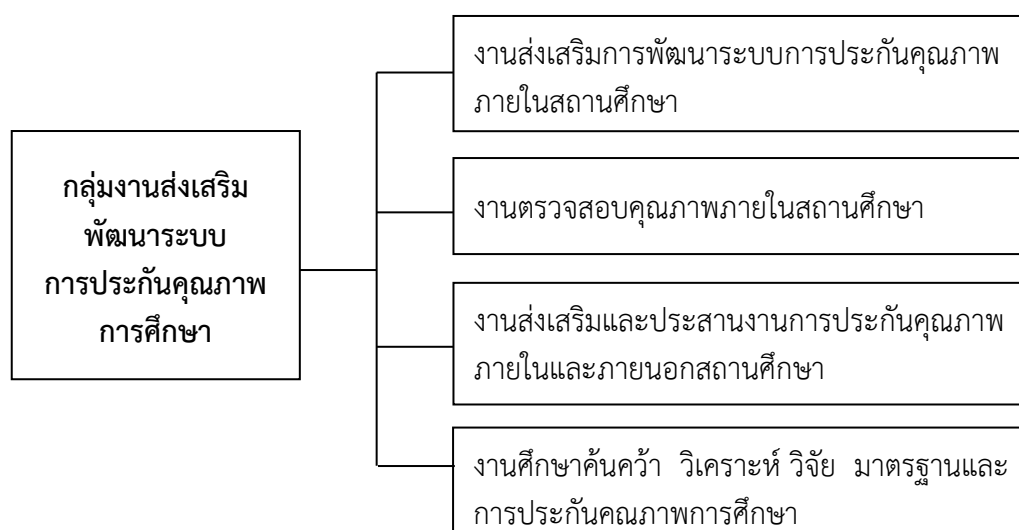
๕.๔ รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๕.๕ นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๖. งานนิเทศ กำกับ ติดตาม ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
๗. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๘. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
๙. โครงการประเมินความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนทุกชั้น
๑๐. นิเทศ ติดตามการรายงานผลการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านระบบการติดตามทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-MES) ของทุกโรงเรียนในสังกัด
๑๑. นิเทศ ติดตามโรงเรียนในศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
๑๒. ปฏิบัติงานวิชาการอื่นๆ ตามคำสั่ง หรือตามที่มีผู้บังคับบัญชามอบหมาย

กรอบภารกิจ

กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

๑. งานส่งเสริมการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษาาระบบหลักเกณฑ์ วิธีการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตลอดจนกฎเกณฑ์ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษา ค้นคว้า หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ และการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกคน

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน / ท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการแปลผลและตัดสินการผ่านมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน

๕. ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา

๖. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัด สร้าง ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีหลักการและแนวคิดอยู่บนพื้นฐานการปรับปรุงพัฒนา

๗. นิเทศ ติดตาม การจัด สร้าง พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

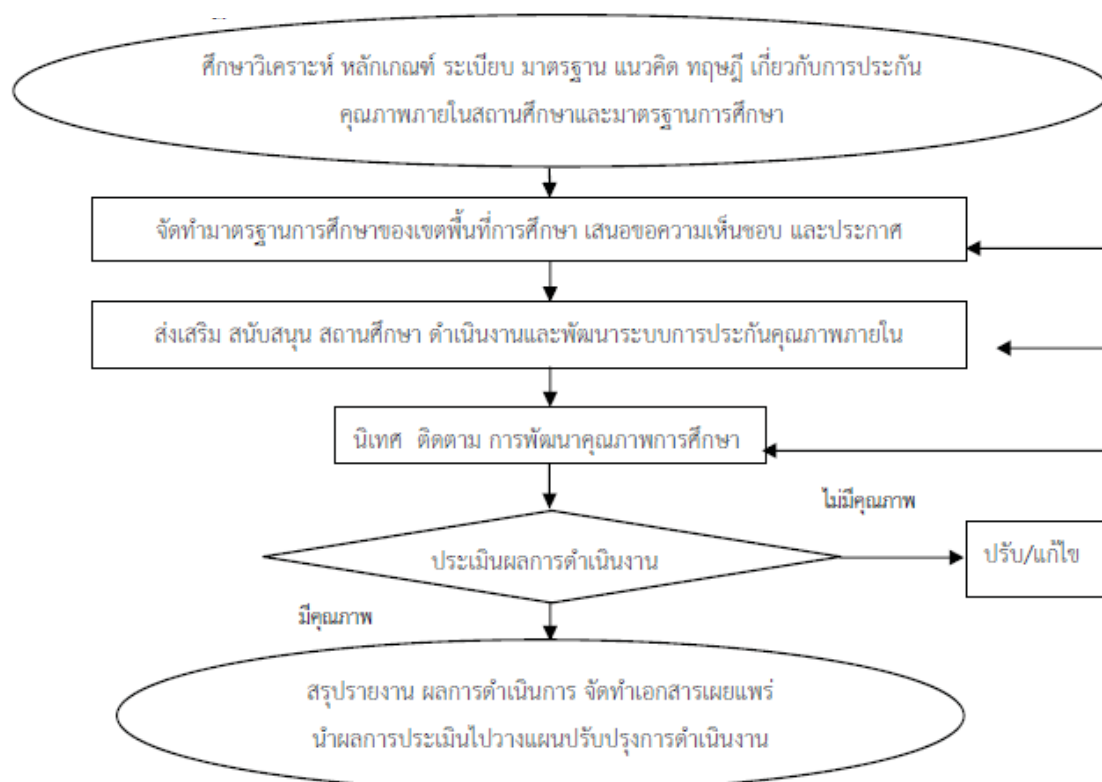
ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีความสามารถในการจัด สร้าง ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕

ภาพประกอบ : งานพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

๒. งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. จัดทำระบบการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
๒. นิเทศสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการประเมินตนเอง
๓. ร่วมกับสถานศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อหาจุดพัฒนาและนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์
๔. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบ
๕. จัดตั้งคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๖. จัดทำระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
๗. จัดทำเอกสารเผยแพร่ตัวอย่างสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานจากคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา
๘. นิเทศ ติดตาม กำกับ สถานศึกษาทุกแห่งให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

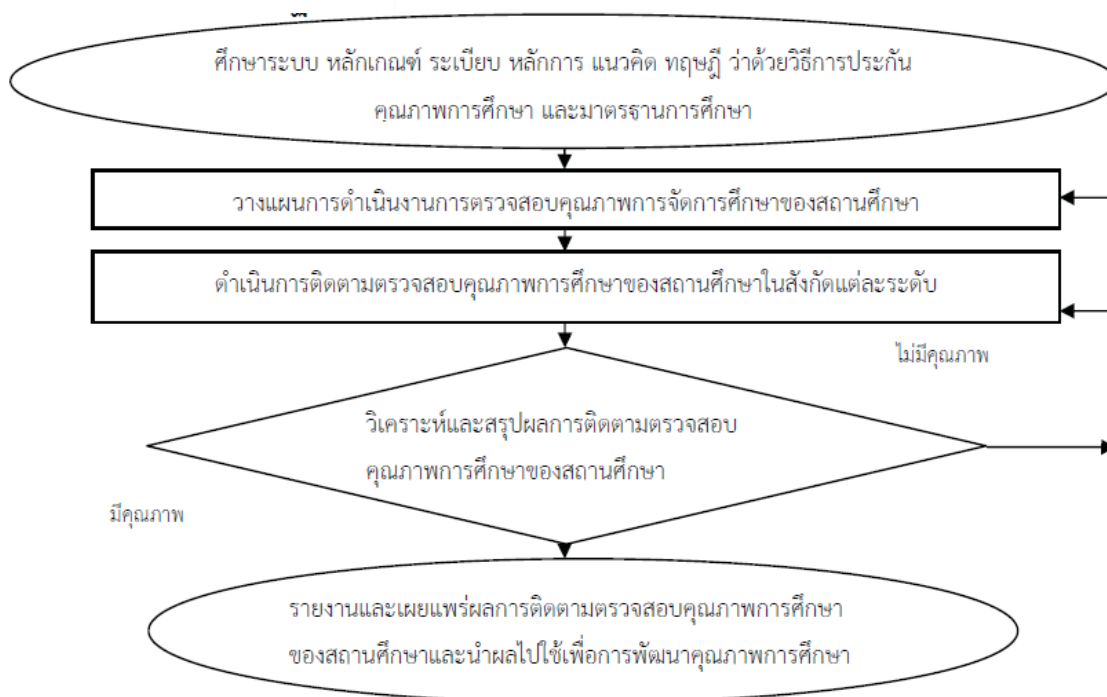
ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งโดยวิธีการประเมินตนเอง และจากคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕

ภาพประกอบ : งานติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๓. งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเอง และจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา
๒. พิจารณาให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา
๓. ประสานงานกับสถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการประเมินภายนอก เพื่อเสนอรายชื่อสถานศึกษาต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
๔. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เมื่อถึงกำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
๕. ประสาน ติดตามผลการประเมินภายนอก เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕

๔. งานการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

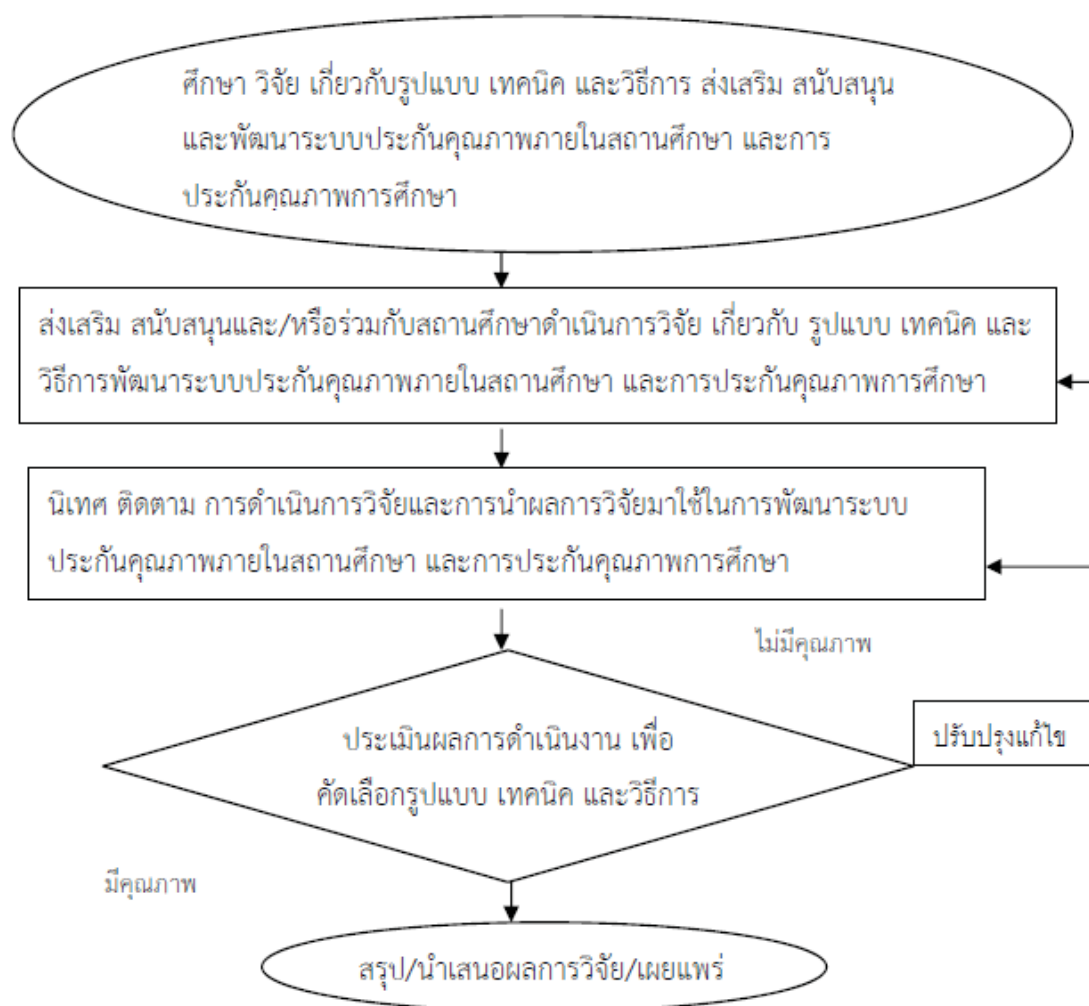
๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาของแต่ละหน่วยงาน
๒. ส่งเสริม สนับสนุน และหรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๔. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
๕. นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาทุกแห่งนำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕
๓. มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓

ภาพประกอบ : งานวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา